

ת"פ 62220/06/21 - מדינת ישראל נגד שלמה בן אזרי

בית המשפט המחוזי בירושלים

ת"פ 62220-06-21 מדינת ישראל נ' בן אזרי(עציר)

13.1.2022

לפני כבוד השופטת תמר בר-אשר

מדינת ישראל

המאשימה

נגד

שלמה בן אזרי (עציר)

הנאשם

בא-כוח המאשימה: עו"ד קובי מושקוביץ (פרקליטות מחוז ירושלים (פלילי))

עו"ד דוד הלוי

בא-כוח הנאשם:

גזר דין

בהתאם להכרעת הדין מיום 22.12.2021, הנאשם, יליד 1962, כבן 60, הורשע על פי הודאתו במסגרת הסדר טיעון בעבירת **חבלה חמורה בנסיבות מחמירות**, לפי סעיף 333 בנסיבות סעיף 335(א)(1) בחוק העונשין, התשל"ז-1977 (להלן - **החוק**), עבירת **החזקת סכין** לפי סעיף 186 בחוק ועבירת **הפרת הוראה חוקית** לפי סעיף 286(א) בחוק.

הסדר הטיעון כלל רק את תיקון כתב האישום. הטיעונים לעונש נשמעו ביום 29.12.2021.

עובדות כתב האישום המתוקן

2. בין הנאשם לבין המתלון ישנה היכרות מוקדמת וכן סכסוך שפרטיו לא ידועים.

במסגרת חקירה שנוהלה נגד הנאשם (פל"א 427342/2021), הוא שוחרר למעצר בית מלא ברחוב טלביה 17, עד יום 16.6.2021 בשעה 12:00. במועד זה בשעה 10:30 ישב הנאשם עם בילאל זיידה בסככה סמוכה לקניון 'הדר' ברחוב גנרל פייר קניג 39 בירושלים. המתלון הגיע לשם באמצעות 'קלנועית' והחל לשוחח עם הנאשם על ענייני הסכסוך ביניהם. בשלב מסוים, מסיבה לא ידועה, סתר המתלון פעמיים בפניו של הנאשם. בתגובה לכך, שלף הנאשם סכין ודקר את המתלון במותנו השמאלית ובישבנו.

בילאל ואדם בשם ששון רחמים הרחיקו את הנאשם מהמתלון, אך המתלון התרומם מהקרקע, שלף סכין יפנית מאולתרת שהייתה ב'קלנועית' והתקרב אל הנאשם תוך ניסיון לדקור אותו ותוך ניסיון לעקוף את בילאל שחצץ בין השניים.

3. כתוצאה ממעשיו של הנאשם נגרמו למתלונן שלוש דקירות. אחת במותן שמאל, שגרמה לפגיעה במעיו, שנייה בישבנו והשלישית ברגלו. המתלונן הובהל אל בית החולים שערי צדק, שם נותח בבטנו בעקבות פגיעתו בטחול ולאחר מכן אושפז.

ראיות לעונש מטעם המאשימה

4. מטעם המאשימה הוגש גיליון הרשעות קודמות של הנאשם (ת/1), המחזיק עשרים וחמש הרשעות קודמות על פני ארבעים שנה, בין שנת 1979 לשנת 2019 (מתוכן שנים מהשנים 1979 ו-1981 שנדונו בבית משפט לנוער והסתיימו ללא הרשעה), בעבירות רכוש, סמים, אלימות, מרמה שיבוש הליכי משפט ועוד. עוד עולה כי במהלך חייו נשא הנאשם בחמישה-עשר עונשי מאסר בפועל, חלקם לתקופות שאינן קצרות.

טענות הצדדים בעניין העונש

טענות המאשימה

5. בא-כוח המאשימה עמד חומרתה של עבירת חבלה בנסיבות מחמירות ובייחוד לנוכח העובדה שנעברה תוך הפרת מעצר בית, כך שבכך עבר הנאשם עבירת הפרת הוראה חוקית ותוך נשיאת סכין שלא כדין. אמנם המתלונן היה הראשון להרים יד על הנאשם, אך התנהלות הנאשם הייתה בבחינת עבירה גוררת עבירה, שראשיתה הפרת הוראה חוקית ונשיאת סכין והמשכה בשליפתו ובדקירת המתלונן. עם זאת, למרות פציעת המתלונן, אף הוא שלף סכין יפנית מאולתרת וניסה להגיב. לאחר מכן הנאשם עזב את המקום ואילו המתלונן פונה לבית חולים, נותח ואושפז.

בא-כוח המאשימה הדגיש את עברו הפלילי המכביד של הנאשם אשר לחובתו כאמור, עשרים וחמש הרשעות קודמות במגוון רחב של עבירות ובכלל זה, עבירות רכוש, סמים, מרמה, אלימות ועוד. רק בעשור האחרון הוא נשא בשלושה עונשי מאסר לא קצרים, גם אם לא היו לתקופות ממושכות. עוד טען, כי אף אם המתלונן היה הראשון להרים יד, יש לתת את הדעת לכך שתגובת הנאשם הייתה חריפה וחמורה ללא יחס סביר למעשה המתלונן.

6. בעניין מדיניות הענישה הנוהגת הפנה בא-כוח המאשימה אל מספר פסקי דין שעסקו בנסיבות דומות, שבהן הדקירה הייתה על רקע סכסוך קודם או בתגובה להרמת יד מצד המתלונן. במסגרתם הושתו עונשי מאסר בפועל למשך כשלוש עד כארבע שנים, תוך הדגשת הצורך בהחמרת הענישה בנסיבות של דקירה באמצעות סכין. פסקי דין אלו יפורטו בהמשך הדברים.

בא-כוח המאשימה טען כי אמנם עבירת הפרת הוראה חוקית לא הייתה חלק מאירוע תקיפת המתלונן, אך הייתה בגדר אירוע מקדים לכל אירוע התקיפה. אף נשיאת הסכין קדמה לאירוע התקיפה, אך עצם נשיאתו הביאה לשליפתו. בהתאם לכך טען, כי עמדת המאשימה היא שיש לקבוע מתחם עונש הולם אחד בשל כל העבירות ולהעמידו בין 30

ל-48 חודשי מאסר.

7. בעניין נסיבות העבירה הדגיש בא-כוח המאשימה את הנזק, אשר כלל פגיעה במתלון באיברים פנימיים וכי הוא נזקק לניתוח ולאשפוז. בעניין נסיבותיו של הנאשם טען, כי יש לשקול את הכרתו באחריות למעשיו, אך גם את עברו הפלילי המכביד. אמנם הנאשם אינו צעיר, אך גם בעשור האחרון המשיך לעבור עבירות ולשאת בעונשי מאסר. לפיכך טען, כי יש למקם את עונשו במרכז מתחם העונש, תוך השתת 40 חודשי מאסר בפועל, מאסר מותנה ופיצוי למתלון, שאף אם לא יהיה בסכום גבוה, יבטא את החובה המוסרית-ערכית של הפוגע לפצות את הנפגע.

טענות ההגנה

8. בא-כוח הנאשם טען כי יש לקבוע מתחם עונש הולם בין 6 ל-20 חודשי מאסר ולמקם את עונשו של הנאשם באמצע המתחם ואף בחלקו התחתון. זאת לטענתו בשל נסיבותיו הלא רגילות של האירוע, הנובעות מזהותו של המתלון ומהתנהלותו. לטענתו, המתלון הוא אדם שנקיטת אלימות קשה אינה זרה לו. רק בשנת 2015 הוא נדון ל-30 חודשי מאסר בשל דקירת אדם, כפי שעולה מפסק הדין בע"פ 4364/15 **עוקבי נ' מדינת ישראל** (8.11.2015) (להלן - **עניין עוקבי**), אשר דחה את ערעורו על העונש שהושת עליו בשל הרשעתו בעבירת חבלה בנסיבות מחמירות ובהחזקת סכין. לא זו בלבד, אלא שסמוך לאחר שחרורו מהמאסר בעקבות הרשעתו האמורה, הוא היה מעורב באירוע דקירה נוסף. לעניין זה הפנה להחלטה על מעצרו בשל הגשת כתב אישום נגדו בעבירת פציעה בנסיבות מחמירות על רקע פציעת אדם באמצעות סכין (מ"ת (שלום ירושלים) 64970-05-17 **מדינת ישראל נ' עוקבי** (2.6.2017)).

בא-כוח הנאשם הדגיש, כי החלטות אלו לא הוצגו לשם השחרת פני המתלון, אלא כדי להעמיד באור נכון את האירוע הנדון. לטענתו, בין הנאשם לבין המתלון ישנה היכרות מוקדמת, בין השא מכך ששניהם צורכים מתדון בממ"י וכי הנאשם מכיר את המתלון כאדם אלים. הנאשם הופתע מכך שהמתלון החזיק סכין ב'קלנועית' שלו ואף הופתע מכך שהמתלון, שהיה מי שהחל בהתנהלות האלימה, הכה אותו, בלי שקדמה לכך התגרות או כל דבר חריג מצד הנאשם.

9. בעניין הרשעותיו הקודמות הרבות של הנאשם טען בא-כוחו, כי רובן בתחום הרכוש וכי העבירה האחרונה בתחום האלימות היא משנת 1994, לפני כעשרים ושבע שנה. לטענתו, הנאשם אינו אדם אלים ואף אין לו דפוסי התנהגות אלימים וכי באירוע הנדון השתמש בסכין רק כמעין הגנה עצמית. זאת בשונה מהמתלון ששתי הרשעותיו האחרונות היו על רקע דקירת אנשים והוא זה שיזם את האירוע האלים. אמנם תגובת הנאשם לא הייתה מידתית ביחס להתנהלות המתלון, אבל יש לתת משקל לכך שהמתלון הוא חם מזג, שאף לאחר פציעתו ניסה לתקוף את הנאשם. אלמלא בילאל היה במקום, לא מן הנמנע כי המתלון היה מצליח לדקור את הנאשם. בא-כוח הנאשם טען עוד, כי עצם השימוש במונח "מתלון" הוא מטעה בנסיבות הנדונות, כי יש לתת את הדעת לכך שלמרות ניסיון המתלון לתקוף את הנאשם, הוא לא הואשם בדבר וכי רק הנאשם הועמד לדין, כך שיש בכך משום אכיפה בדרנית אשר למצער מצדיקה הפחתה בענישה.

עוד טען בא-כוח הנאשם, כי יש לשקול גם את גילו של הנאשם, את הודאתו, את הכרתו באחריות למעשיו ואת העובדה

שחסך מזמנו של בית המשפט.

בעניין מדיניות הענישה הנהוגה טען בא-כוח הנאשם, כי הפסיקה שאליה הפנה בא-כוח המאשימה עוסקת בנסיבות שבהן האלימות הופנתה כלפי הקורבן ללא סיבה וכי בחלק מהמקרים אף היה נגד הנאשם מאסר מותנה בר הפעלה. לטענתו, רמת הענישה בנסיבות דומות נמוכה יותר, כפי שעולה בין השאר, מפסקי הדין שאליהם הפנה, אשר יפורטו בהמשך הדברים.

דברי הנאשם

10. הנאשם אמר את הדברים הבאים:

"אני מטבעי לא בן אדם אלים, אני בדרך כלל פוגע בעצמי לא באחרים. הוא [המתלונן] בדרך כלל תמיד עם סכין. אומנם אני מצטער על מה שעשיתי בצורה כזאת, אבל אני הגבתי, אין מה לעשות. אני מאוד מצטער על זה. נגררתי לזה, אני לא יודע איך הוא הצליח, אבל הוא הצליח. על אלימות יש לי עבירה משנת שמונים ומשהו. הייתי צעיר, פזיז. בדרך כלל אני לא אלים".

קביעת מתחם העונש ההולם

מספר מתחמי הענישה

11. מקובלת עליי טענת בא-כוח המאשימה, שלפיה עבירת הפרת הוראה חוקית ועבירת החזקת סכין שעבר הנאשם, עמדו ברקע אירוע הדקירה וכי אף ישנו קשר הדוק בין כל העבירות. לפיכך בהתאם למבחן "הקשר ההדוק" (ע"פ 4910/13 ג'אבר נ' מדינת ישראל (29.10.2014), כבוד השופטת ד' ברק ארז, פסקה 5; כבוד השופט ע' פוגלמן, פסקה 2), ובהיעדר מחלוקת בעניין מספר מתחמי הענישה ההולמים שיש לקבוע, ייקבע מתחם עונש הולם אחד.

הערכים החברתיים שנפגעו מהעבירות ומידת הפגיעה בהם

12. עבירת חבלה חמורה בנסיבות מחמירות: חומרתה של עבירה זו נעוצה בפגיעה בערך שלמות הגוף, בפגיעה בביטחון האישי ובכבוד. חומרתה של עבירה זו רבה במיוחד במקום שבו החבלה החמורה הייתה תוצאה של דקירת הנפגע באמצעות סכין. מכאן אף הצורך בהחמרת עונשם של עוברי עבירה זו בנסיבות אלו, כפי שעמד על כך בית המשפט העליון פעמים רבות ובין השאר, בדבריו הידועים של כבוד השופט מ' חשין, בעניין ע"פ 259/97 סובחי נ' מדינת ישראל (28.4.1998) (להלן - עניין סובחי): "נוהגם של מיקצת אנשים ליישב חילוקי-דעות ביניהם במוטות ברזל, בקרשים ובסכינים, נוהג מגונה הוא. ראוי הוא לתגובה קשה של בתי-המשפט. תת-תרבות

הסכין, כפי שאמרנו לא אחת, דינה כי תיעקר, והעושים יענשו בכל חומרת הדין. יצא הקול מבית-המשפט ויידעו הכל, כי הנועץ סכין בגופו של הזולת ייסגר בבית-האסורים לתקופות-שנים".

על דברים אלו חזר בית המשפט העליון פעמים רבות ובין השאר, בעניין ע"פ 3799/14 אבו שנב נ' מדינת ישראל (17.8.2015) (כבוד השופט מ' מזוז, פסקה 19) (להלן - עניין אבו שנב):

"בית משפט זה עמד לא פעם על כך שחברה מתוקנת אינה יכולה להשלים עם התופעה של יישוב סכסוכים בדרך של אלימות, המלווה לעתים אף בשימוש בנשק קר או חם. תופעה זו חותרת תחת הסדר החברתי ופוגעת בערך היסוד בדבר זכותו של כל אדם לשלמות גופו (ראו למשל: ע"פ 3863/09 מדינת ישראל נ' חסן, פסקה 21 (10.11.2009); ע"פ 5794/13 מדינת ישראל נ' שיכה (2.4.2014); ע"פ 2161/13 חבשי נ' מדינת ישראל (16.5.2013)). לבתי המשפט תפקיד משמעותי במאמץ החברתי למיגור נגע זה, בין היתר על ידי מסר ברור של העדר סובלנות כלפי תופעות כאלה באמצעות ענישה משמעותית ומרתיעה, תוך מתן משקל ממשי לשיקולי הרתעת היחיד והרבים אל מול שיקולים אישיים".

13. עבירת החזקת סכין: בשל הקשר הישיר בין עבירת החזקת סכין לבין עבירות אלימות חמורות, הערכים שעליהם באה עבירה זו להגן הם הזכות לשלמות הגוף ולביטחון אישי. כפי שנאמר לעניין עבירה זו, "ואכן אין צורך להכביר מלים על כך שסכין קוראת לשולף ולדוקר כשם שפירצה קוראת לגנב; 'תת תרבות הסכין' על גילוייה השונים - מהחזקת סכין ועד לשימוש אלים בה - היא אורח תדיר, לא רצוי, בבתי המשפט, לרבות בבית משפט זה; היא כבר גבתה לא מעט חיי אדם, ועל כן אין מנוס מענישה מרתיעה לגביה, בכל גילוייה" (רע"פ 242/07 אולימבוב נ' מדינת ישראל (11.1.2007), כבוד השופט א' רובינשטיין, פסקה ד). בשל חומרתה של עבירה זו, אף נקבע לא אחת כי די בעבירה זו לבדה כדי להצדיק החמרה בענישה תוך השתת מאסר בפועל (ראו: רע"פ 2932/08 מרגאן נ' מדינת ישראל (12.6.2008), כבוד השופט ס' ג'ובראן; רע"פ 9400/08 מועטי נ' מדינת ישראל (20.11.2008), כבוד השופט א' א' לוי).

14. עבירת הפרת הוראה חוקית: עבירת הפרת הוראה חוקית נועדה להגן על הערכים שעניינם שמירת הסדר הציבורי וההגנה על עיקרון שלטון החוק וכיבודו. עבירה זו "מעידה, כשלעצמה, על זלזול חמור בשלטון החוק ובסדר הציבורי" (ע"פ 2760/11 פלוני נ' מדינת ישראל (7.2.2013), כבוד השופט א' שהם, פסקה 23).

15. בנסיבות הנדונות שבהן חברו להן כל שלוש העבירות - חבלה חמורה בנסיבות מחמירות על רקע הפרת הוראה חוקית והחזקת סכין - עוצמת הפגיעה בערכים המוגנים היא בדרגה גבוהה.

מדיניות הענישה הנוהגת

16. כאמור לעיל, שני הצדדים הפנו אל פסקי-דין בעניין מדיניות הענישה הנוהגת בנסיבות דומות. בא-כוח

המאשימה הפנה אל חמשת פסקי הדין הבאים:

- (1) ע"פ 8254/19 **פלוני נ' מדינת ישראל** (20.8.2020) - המערער, צעיר ללא הרשעות קודמות, הורשע על-פי הודאתו בעבירות חבלה חמורה בנסיבות מחמירות, תקיפה, החזקת סכין ואיומים. המערער תקף את המתלון ואת אחיו במספר אירועים על פני יום שלם, אשר הסתיימו בדקירות המתלון במספר מקומות בגופו. נקבע מתחם עונש בין 4 ל-7 שנות מאסר (כך לדברי בא-כוח המאשימה, הגם שהדבר לא נזכר בפסק הדין בערעור ואילו גזר הדין שניתן במחוזי לא פורסם במאגרים). הושתו 4.5 שנות מאסר בפועל.
- (2) ע"פ 935/14 **אוסטרוביץ נ' מדינת ישראל** (30.11.2014) - המערער הורשע על-פי הודאתו בעבירות חבלה חמורה בנסיבות מחמירות. על רקע שתיית אלכוהול, התפתח ויכוח בין המערער למתלון שבסופו דקר המערער את המתלון מספר דקירות והוא נזקק לניתוח ולאשפוז. המערער מכור לאלכוהול, לחובתו הרשעות קודמות רבות בעבירות רכוש ואלימות. נקבע מתחם עונש בין 3.5 ל-5 שנות מאסר. העונש הועמד על 50 חודשי מאסר בפועל, מאסרים מותנים ופיצוי למתלון בסך 15,000 ₪.
- (3) ת"פ (מחוזי חיפה) 15978-12-19 **מדינת ישראל נ' טראבלסי** (19.11.2020) - הנאשם הורשע על-פי הודאתו במסגרת הסדר טיעון בעבירת חבלה חמורה בנסיבות חמורות ופציעה בנסיבות מחמירות. הנאשם, שלחובתו הרעות קודמות, דקר את המתלון במהלך אירוע אלימות שראשיתו סכסוך מוקדם ואשר במהלכו רוסס לעברו גז פלפל. נקבע מתחם עונש בין 2.5 ל-5 שנות מאסר. הנאשם נדון ל-3.5 שנות מאסר בפועל וכן הופעל מאסר מותנה למשך 12 חודש, חציו במצטבר, כך שסך הכול נדון ל-4 שנות מאסר בפועל, מאסר מותנה ופיצויים למתלונים, בסך 5,000 ₪ ובסך 1,000 ₪. בהמלצת בית המשפט העליון, חזר בו הנאשם מהערעור (ע"פ 58/21 **טראבלסי נ' מדינת ישראל** (6.7.2021)).
- (4) ע"פ 6729/16 **סבין נ' מדינת ישראל** (21.12.2017) - ערעור וערעור המדינה. המערער הורשע על-פי הודאתו במסגרת הסדר טיעון בעבירות חבלה בנסיבות מחמירות, נהיגה ללא רישיון ונהיגה ללא ביטוח. המערער דקר את המתלון על רקע דחיפות בין השניים שהיו נתונים להשפעת משקאות משכרים. המתלון נזקק לניתוח ולאשפוז. נקבע מתחם עונש בין 18 ל-48 חודשי מאסר והעונש הועמד על 24 חודשי מאסר, הופעל מאסר מותנה למשך 12 חודש במצטבר, מאסר מותנה ופיצוי למתלון בסך 20,000 ₪. ערעור המדינה התקבל, כך שעונש המאסר בפועל הועמד על 36 חודשי מאסר, תוך קביעה כי 12 חודשי המאסר המותנה יופעלו במצטבר לכך (סך הכול 48 חודש).
- (5) ע"פ 8381/17 **מדינת ישראל נ' איכילוב** (24.4.2018) - ערעור וערעור המדינה. המשיב, שלחובתו הרשעות קודמות בעבירות אלימות, הורשע בעבירת חבלה חמורה בנסיבות מחמירות. על רקע היכרות מוקדמת וסכסוך קודם, דקר המשיב את המתלון בפניו ופצע אותו וכתוצאה מכך נזקק המתלון לניתוח בעינו. בבית המשפט המחוזי נקבע מתחם עונש בין 18 ל-40 חודש והעונש הועמד על 22 חודשי מאסר,

מאסר מותנה ופיצוי למתלון בסך 25,000 ₪. ערעור המדינה התקבל והעונש הוחמר ל-34 חודשי מאסר בפועל.

17. אלו פסקי הדין שאליהם הפנה **בא-כוח הנאשם** כדי להצביע על מדיניות הענישה הנוהגת בנסיבות דומות:

(1) ת"פ (מחוזי 15-10-2016) **מדינת ישראל נ' עשור** (10.4.2016) - הנאשם הורשע במסגרת הסדר טיעון בעבירת ניסיון חבלה חמורה בנסיבות מחמירות ובעבירת פציעה בנסיבות מחמירות. הנאשם דקר את המתלון, שהשכיר לו דירה, על רקע סכסוך כספי. נקבע מתחם עונש בין 12 ל-36 חודשי מאסר. ניתן משקל לכך שהמתלון הגיע עם שניים נוספים, אחד מהם חמוש, שאיימו על הנאשם. הושתו 16 חודשי מאסר בפועל, מאסר מותנה ופיצוי.

(2) ע"פ 4231/10 **קרוואני נ' מדינת ישראל** (24.11.2010) - המערער דקר את המתלון בצווארו. הושתו עליו 12 חודשי מאסר בפועל, מאסר מותנה ופיצוי למתלון בסך 18,000 ₪.

(3) ע"פ 5316/13 **מסאלחה נ' מדינת ישראל** (9.12.2013) - ערעור וערעור המדינה. המערער הורשע בחבלה החמורה בנסיבות מחמירות, לאחר שדקר בסכין את לחיו של המתלון. נקבע מתחם עונש בין 10 ל-24 חודשי. נשקלו העובדה שדובר באירוע ספונטאני, כי המערער חש "במישור הסובייקטיבי, מאיום במידת מסוימת" וכן ניתן משקל לגילו הצעיר, לעברו הנקי ולנכונותו לפצות את המתלון. עונשו הועמד על 9 חודשי מאסר, מאסר מותנה ופיצויים למתלון בסך 30,000 ₪. שני הערעורים נדחו.

(4) ע"פ 3425/15 **טבת נ' מדינת ישראל** (20.8.2015) - המערערת, כבת 58, הורשעה בשתי עבירות חבלה חמורה בנסיבות מחמירות. בהתחשב בנסיבותיה המורכבות מאד ובין השאר בהתמכרותה לאלכוהול. נקבע מתחם עונש בין 9 ל-36 חודשי. הושתו עליה 12 חודשי מאסר בפועל ומאסר מותנה. הערעור נדחה.

18. אכן ניתן למצוא פסקי דין שבהם נמצאו נימוקים להקלה בענישה, חרף חומרת העבירות. עם זאת, דומה כי ככלל, הענישה שאליה הפנה בא-כוח המאשימה משקפת את רמת הענישה הנהוגה בנסיבות דומות לענייננו, שבהן ההרשעה הייתה בעבירת חבלה חמורה בנסיבות מחמירות (לפי סעיף 333 בחוק בנסיבות סעיף 335(א)(1) בחוק), אשר נעברה תוך שימוש בסכין.

כך אף עולה בין השאר, אף מעניין **עוקבי** (עניינו של המתלון, שהוזכר בטענותיו של בא-כוח הנאשם), שאף הוא הורשע בעבירת חבלה בנסיבות מחמירות ובהחזקת סכין. כאמור לעיל, עונשו הועמד על 30 חודשי מאסר בפועל ומאסר מותנה. באותו עניין אמנם דובר בהרשעה לאחר שמיעת הוכחות, אך עונשו נקבע כאמור, בהתחשב "באיום שחש" מצד המתלון, גם אם נקבע כי לא דובר בהגנה עצמית וכן בהתחשב בכך שדובר בדקירה ספונטאנית, שלא הייתה מתוכננת. בעניין נסיבותיו של המערער נשקלו בין השאר, מצבו הרפואי המורכב והעובדה שרוב הרשעותיו הקודמות היו בעבירות

סמים ולא מהתקופה שקדמה למתן גזר הדין.

על כך שהפסיקה שאליה הפנה בא-כוח המאשימה אמנם משקפת את רמת הענישה הנהוגה ניתן ללמוד מפסיקה רבה נוספת ובין השאר, גם מפסקי הדין הבאים:

(1) ע"פ 6326/10 **טוויל נ' מדינת ישראל** (16.5.2011) - הנאשם נקלע לוויכוח, הלך וחזר עם סכין ודקר את המתלונן. לחובתו הרשעות קודמות לרבות מאסר מותנה. הושתו עליו 4 שנות מאסר והופעלו 6 חודשי מאסר מותנה. בערעור נקבע, כי חציו יופעל בחופף.

(2) ע"פ 5089/12 **עובדיה נ' מדינת ישראל** (19.2.2013) (להלן - **עניין עובדיה**) - הנאשם בן 61 ללא הרשעות קודמות, דקר את המתלונן דקירה אחת. דובר בפציעה חמורה שגרמה לחתך בריאה ולשברים בצלעות. בערעור הופחת העונש ל-50 חודשי מאסר (במקום 65 חודש).

(3) ע"פ 3249/19 **פיסהיי נ' מדינת ישראל** (5.8.2019) - בעקבות ויכוח שהסלים, חזר הנאשם מצויד בסכין ודקר את המתלונן, שברח אך הנאשם רדף אחריו עד שעוברי אורח בלמו אותו. נקבע מתחם עונש בין 18 ל-36 חודשי מאסר. בשל נסיבות חייו הקשות והעובדה שהנאשם פעל בהשפעת סמים, הושתו עליו 24 חודשי מאסר.

(4) ע"פ 5200/16 **כבוב נ' מדינת ישראל** (3.11.2016) - על רקע סכסוך, דקר הנאשם את המתלונן בצווארו במהלך בילוי במועדון. לנאשם רקע נורמטיבי ללא הרשעות קודמות. נקבע מתחם עונש בין 20 ל-48 חודשי מאסר. העונש הועמד על 24 חודשי מאסר בפועל.

נסיבות העבירה

19. בעניין נסיבות העבירה, נשקלו השיקולים הבאים:

ראשית, חומרת העבירות נעוצות גם בכך הנאשם הפר הוראה חוקית והצטייד בסכין. עם זאת דקירת המתלונן לא הייתה מתוכננת אלא נעשתה בתגובה לכך שהמתלונן סטר פעמיים בפניו של הנאשם. אכן, לאחר שהנאשם דקר את המתלונן ובתגובה לכך, אף המתלונן הלך ולקח סכין וניסה לדקור את הנאשם, אולם לא היה זה אלא לאחר שהנאשם כבר דקר אותו.

שנית, למתלונן נגרם נזק משמעותי, שכלל פגיעה בטחול והוא נזקק לניתוח ולאשפוז, כך שהנזק שהיה על הנאשם לצפות, אף נגרם בפועל.

שלישית, חזקה על הנאשם שהבין היטב את המשמעות של הפרת הוראת חוקית ושל הצטיידות בסכין. אף חזקה עליו שהבין היטב את חומרת מעשה הדקירה ואת הפסול במעשה ואף חזקה עליו שיכול היה להימנע מכל שלוש העבירות. אמנם המתלונן התגרה בנאשם קודם לדקירה, בכך שסטר לו על פניו, אולם דווקא ידיעת הנאשם כי המתלונן הוא אדם אלים, כטענתו, שאף הורשע בעבר בשל דקירת אחרים, הייתה צריכה לגרום לו להימנע מלדקור את המתלונן ובכך להסלים את המריבה ואת הסכסוך ביניהם.

קביעת מתחם העונש ההולם - סיכום

20. בהתאם לעיקרון ההלימה ותוך שקילת מידת הפגיעה בערכים המוגנים, שקילת מדיניות הענישה הנוהגת ושקילת הנסיבות שבהן נעברה העבירה, כפי שאלו פורטו לעיל, **מתחם העונש ההולם במקרה הנדון הוא בין 24 ל-44 חודשי מאסר בפועל.**

גזירת עונשו של הנאשם

21. **נסיבותיו של הנאשם שאינן קשורות במעשי העבירות:** נשקלה הודאת הנאשם במעשים והכרתו באחריות למעשיו. אף ניתן משקל לגילו של הנאשם, שהוא כאמור, כבן 60. כך הגם ששיקול זה אינו בהכרח מצדיק הפחתה בענישה. כפי שנאמר בהקשר זה: "אכן, המערער הוא אדם בן חמישים ושתיים, ואין זה מקובל שאדם בגילו יעשה כמעשים שבגינם הורשע. ואולם משעשה - יענש. אם כך ככלל, לא-כל-שכן בשים-לב לעברו, עבר שאינו קל והכולל עבירות מסוג העבירות נושא הדיון" (עניין סובחי). לעומת זאת, בעניין עובדיה, ראה בית המשפט בגילו של המערער, שהיה בן 61, משום נימוק אשר לצד נימוקים נוספים, הצדיק הקלה מסוימת בעונש (שם, פסקה 7).

אף ניתן משקל לעברו המכביד מאד של הנאשם, אשר לחובתו עשרים וחמש הרשעות קודמות ובכלל זה שלוש הרשעות בעבירות רכוש ומרמה מהשנים האחרונות ממש, בין השנים 2015-2019. עם זאת, ניתן משקל לכך שהרשעותיו בעבירות אלימות היו לפני שנים רבות (אחת משנת 1985 ואחת משנת 1995 ובשנת 1988 הורשע בעבירת החזקת סכין).

22. **גזירת העונש המתאים לנאשם:** איזון כל השיקולים שעליהם עמדנו, תוך שקילת עמדת המאשימה ושקילת טענותיו של בא-כוח הנאשם, מוביל לכך שיש להעמיד את עונש המאסר שיושת על הנאשם בחלקו התחתון של מתחם העונש ההולם, גם אם לא ברף התחתון ממש.

כמו כן, לצד עונש המאסר בפועל, יש להשית על הנאשם מאסר מותנה צופה פני עתיד וכן יש לחייבו לפצות את המתלונן. אף אם פיצוי זה הוא בעיקרו סמלי, הוא בעל ערך חינוכי ערכי. מכל מקום וכידוע, למתלונן עומדת אף האפשרות לתבוע את מלוא נזקיו בהליך מתאים נפרד.

בנסיבות העניין ובהיעדר כל תהליך שיקומי, אין מקום לשיקולי שיקום. לעומת זאת, יש לתת משקל לצורך בהרתעת היחיד ובהרתעת הרבים, כפי שנקבע לא אחת, "קיים אינטרס ציבורי מובהק וחד משמעי בהרתעת היחיד והרתעת הרבים מפני נקיטה בדרך של כוח ואלימות ליישוב מחלוקות וסכסוכים תוך שימוש בנשק קר... לפיכך, שעה שנגע האלימות והפרת החוק פושה בחברתנו מן הראוי שידע כל איש ותדע כל אישה כי אם יבחרו בדרך האלימות יטו בתי המשפט להשית עליהם עונשי מאסר מאחורי סורג ובריח" (ע"פ 3863/09 מדינת ישראל נ' חסן (10.11.2009), כבוד השופט י' דנציגר, פסקה 21). על כך חזר בית המשפט העליון פעמים רבות ובין השאר, בעניין אבו שנב, באומרו כי "לבתי המשפט תפקיד משמעותי במאמץ החברתי למיגור נגע זה, בין היתר על ידי מסר ברור של העדר סובלנות כלפי תופעות כאלה באמצעות ענישה משמעותית ומרתיעה, תוך מתן משקל ממשי לשיקולי הרתעת היחיד והרבים אל מול שיקולים אישיים" (שם, פסקה 19).

גזר הדין - סיכום

23. לנוכח כל האמור, על הנאשם נגזרים העונשים הבאים:

- א. מאסר בפועל למשך עשרים ושמונה חודש, החל מיום מעצרו ביום 16.6.2021.
- ב. מאסר מותנה למשך שישה חודשים. הנאשם יישא עונש זה אם יעבור תוך שלוש שנים מיום שחרורו מן המאסר עבירת אלימות מסוג פשע או ניסיון לעבור עבירה כאמור.
- ג. מאסר מותנה למשך שלושה חודשים. הנאשם יישא עונש זה אם יעבור תוך שלוש שנים מיום שחרורו מן המאסר עבירת אלימות מסוג עוון, עבירת החזקת סכין או עבירת הפרת הוראה חוקית או ניסיון לעבור עבירות אלו.
- ד. פיצוי למתלונן בסך 7,000 ₪. הנאשם רשאי לשלם את סכום הפיצויים בעשרים תשלומים חודשיים שווים ורצופים. תשלום ראשון ישולם ביום 1.3.2022.

זכות ערעור לבית המשפט העליון תוך ארבעים וחמישה יום.

ניתן היום, י"א בשבט התשפ"ב, 12 בינואר 2022, במעמד הנאשם ובאי-כוח המאשימה והנאשם כמפורט בפרוטוקול הדיון מהיום.

**תמר בר-אשר,
שופטת**